

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/228/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612200620
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4612200620.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o. so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: O. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., D. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO 42 260 86, zast. HKP Legal, s. r. o. so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 220,32 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 30. mája 2012, č. k. 6C/121/2012-37, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania vo vzťahu navrhovateľa a vedľajšieho účastníka m e n í takto:

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 66,12 eura, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil, navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok v kolkových známkach vo výške 9,87 eura cestou Daňového úradu Bratislava. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 96 ods. 1, § 146 ods. 2 OSP a § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb., a keďže navrhovateľ zobral návrh späť pred začatím pojednávania a späťvzatie návrhu nie je v rozpore s ustanovením § 96 ods. 1 OSP, súd konanie bez ďalšieho zastavil. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd nezistil dôvod pre použitie ustanovenia § 146 ods. 2 OSP a priznanie náhrady trov účastníkom. Priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd považoval za neúčelné. Právny zástupca si uplatňuje odmenu titulom prevzatia a prípravy zastúpenia a za vyjadrenie. V danom prípade súd nevidel opodstatnenosť v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keď samotnou úlohou vedľajšieho účastníka ako združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Právny zástupca vykonal také úkony, ktoré mohol uskutočniť aj samotný vedľajší účastník. V danom prípade súd nevidel dôvod priznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, vzhľadom na to, že podania právneho zástupcu vo veci sú zhodné s vyjadreniami a podaniami v iných konaniach, a okrem toho, súd prihliadol aj na skutočnosť, že plnomocenstvo doložené do spisu nie je konkrétne plnomocenstvo pre dané konanie, ale iba všeobecné, v ktorom sa uvádza, že vedľajší účastník splnomocňuje uvedenú advokátsku kanceláriu na právne zastupovanie vo všetkých konaniach vo veci spotrebiteľských žalôb, v ktorých splnomocniteľ vystupuje ako aktívne alebo pasívne legitimovaný alebo do ktorých vstúpil ako vedľajší účastník, na základe svojho oprávnenia na základe § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené, je daný dôvod hodný osobitného zreteľa, výnimočne náhradu trov konania nepriznať v zmysle § 150 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal vedľajší účastník včas odvolanie, odôvodniac ho nesprávnym právnym posúdením veci spočívajúcom v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 150 OSP. Pre aplikáciu ustanovenia § 150 OSP sa vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Citované odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje také dôvody, pre ktoré by mohla byť aplikácia § 150 OSP dôvodná a správna. O procesnej disciplinovanosti vedľajšieho účastníka v tomto prípade nemôže byť sporu z dôvodu, že vedľajší účastník si uplatňoval v konaní iba dva úkony právnej služby, a to napriek tomu, že urobil dve rôzne písomné podania obsahujúce vyjadrenia vo veci a právnu argumentáciu. Tým, že navrhovateľ zobral žalobu v celom rozsahu späť, zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 prvá veta OSP a zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojim nedôvodne podaným návrhom nezaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Pri zohľadnení základných skutkovo-právnych okolností tohto a ďalších obdobných konaní iniciovaných navrhovateľom je nepochybné, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom spolu s vedomosťou, že dlh odporcu bol v čase podania návrhu premlčaný. Navrhovateľ sa spoliehal na právnu negramotnosť spotrebiteľov a po pristúpení vedľajšieho účastníka a vznesení námietky premlčania právnym zástupcom bol nútený vziať návrh späť. Vedľajší účastník je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považuje za účelové a zjavne nesprávne a odporujúce zákonom SR a predpisom EÚ. Absurdnosť takéhoto stanoviska zvyrazňuje skutočnosť, že navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv a samotný navrhovateľ je v konaniach zastúpený advokátom, na základe čoho si navrhovateľ v konaniach uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia a súdy mu ju priznávajú. Bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany vedľajšieho účastníka prihladené, pričom je možné aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne, ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv. Súd prvého stupňa svojim postupom a nepriznaním náhrady priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní a zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka. Vzhľadom k uvedenému je dôvodné vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy konania. Vedľajšiemu účastníkovi nemožno odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté uznesenie v časti výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi zmeniť tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania alebo v tejto časti výroku napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ k odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že s rozhodnutím súdu, ktorým nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, sa stotožňuje, nakoľko má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Navrhovateľ nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnuté pre úspech vo veci, t.j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Navrhovateľ zastáva názor, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne, keďže združenie sa samo prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnuté pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý výrok potvrdiť a navrhovateľovi priznať trovy odvolacieho konania v sume 21,11 eura s DPH.

Odporca sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné, preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o trovách konania podľa § 220 OSP zmenil.

Z obsahu podaného návrhu navrhovateľa a z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa ním proti odporcovi domáhal vydania rozsudku, ktorým by mu súd uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 220,32 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 166,76 eura od 22. 02. 2011 do zaplataenia a trovy konania. V žalobnom návrhu navrhovateľ uviedol, že dňa 21. 12. 2004 uzavrel postupca s odporcom Úverovú zmluvu č. 3412358328, na základe ktorej poskytol postupca odporcovi úver vo výške 298,41 eura, ktorý sa odporca zaviazal splácať v mesačných splátkach. Odporca si svoje povinnosti neplnil, čím sa dostal do omeškania. Z toho dôvodu došlo k zosplatneniu úveru, čím bola platnosť zmluvy ukončená.

Vo veci bolo vytýčené pojednávanie na 30. 05. 2012, pričom dňa 10. 05. 2012 bolo súdu doručené oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania, jeho žiadosť o zaslanie návrhu na začatie konania a vznesenie námietky premlčania k nárokom uplatňovaným voči odporcovi. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka bol zaslaný návrh a právnomu zástupcovi navrhovateľa bol oznámený vstup vedľajšieho účastníka do konania. Následne, podaním zo dňa 25. 05. 2012 sa vedľajší účastník k veci vyjadril, pričom aj v tomto podaní uviedol, že voči nároku navrhovateľa vznáša námietku premlčania. V deň pojednávania, dňa 30. 05. 2012 bol právnom zástupcom navrhovateľa na súde prvého stupňa spísaný úradný záznam, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ berie návrh späť a konanie žiada zastaviť. Napadnutým uznesením bolo konanie zastavené a o trovách konania rozhodnuté, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Podľa § 137 OSP, trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Všeobecne pre náhradu trov konania v sporovom konaní platí zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti pritom bude závislé od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala. Aj v prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody zvláštneho zreteľa, nemusí náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Musí však ísť o celkom výnimočné prípady, ktorých výnimočnosť môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci alebo v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí

vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, okolností, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

V danej veci vedľajší účastník konania podaným odvolaním napadol výrok súdu prvého stupňa o trovách konania, ktorým rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Popri zásade úspechu vo veci platí pri trovách konania aj zásada zavinenia, pričom zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Ak potom navrhovateľ vzal návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcu (R 49/1993). Keďže aj v danej veci vzal navrhovateľ po vznesení námietky zaujatosti vedľajším účastníkom konania návrh späť, pričom dôvod späťvzatia návrhu neuviedol, platí, že z procesného hľadiska zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti nie je správne a súd prvého stupňa mal správne o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 OSP a zaoberať sa aj účelnosťou trov konania uplatnených vedľajším účastníkom.

Argumentáciu súdu prvého stupňa, ako aj navrhovateľa vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka, že v danej veci nešlo o účelne vynaložené trovy konania vedľajším účastníkom, nepovažoval za dôvodnú, pretože práve po vznesení námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka došlo k späťvzatiu návrhu navrhovateľa. Aj keď účelnosť vynaložených trov konania je treba posudzovať zvlášť v každom prípade, vedľajší účastník v danej veci riadne hájil práva účastníka, na strane ktorého vystupuje a samotná okolnosť, či sa dá v konaní zastúpiť právnym zástupcom, je na voľbe vedľajšieho účastníka, pričom medzi trovy konania podľa § 137 OSP patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Ani samotná skutočnosť, že úkony, ktoré uskutočnil právny zástupca vedľajšieho účastníka mohol uskutočniť aj vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konaní zastúpené právnym zástupcom. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania účastníkov konania, podľa § 220 OSP zmenil a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania v sume 66,12 eura, pozostávajúcu z dvoch úkonov právnej pomoci (prevzatie veci a vyjadrenie k veci) podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 2 x 19,92 eura, režijného paušálu za 2 úkony podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky vo výške 2 x 7,63 eura a DPH podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 11,02 eura (20% z 2 x 19,92 + 2 x 7,63).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní odporcovi žiadne trovy nevznikli a vedľajší účastník ich priznať nežiadal.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.